

Η Εθνική, «εθνικός τραπεζικός πυλώνας»

Διατυπώθηκαν προσφάτως ακόμα και από επίσημα χείλη απόψεις σχετικές με τη σχεδιαζόμενη αναμόρφωση του τραπεζικού μας συστήματος και τους όρους λειτουργίας του στα πλαίσια μίας «σύγχρονης» χρηματοπιστωτικής αγοράς. Τα ληφθέντα – με υπόδειξη φυσικά της τρόικας – πρώτα σχετικά μέτρα, αποτυπώνουν την αρχή της πραγματοποίησης αυτού του σχεδίου, που κατά τους συντάκτες του η υλοποίησή του θα έχει ως συνέπεια την επιτυχή επαναλειτουργία της οικονομίας μας.

Είναι γνωστό ότι μετά τον τελευταίο πόλεμο νέοι όροι διατυπώθηκαν διεθνώς για την οργάνωση και λειτουργία της οικονομίας με επίκεντρο την ελεύθερη λειτουργία της αγοράς και την απουσία κάθε παρεμβατικής πολιτικής του κράτους. Αυτή η νέα τάση που εκφραζόταν με την αρχή της «οικονομικής ελευθερίας» που κάλυπτε όλο και περισσότερους τομείς της οικονομίας, δεν άργησε να κυριαρχήσει και στον χρηματοπιστωτικό τομέα. «Οικονομική ελευθερία» και «μεγάλη τεχνική πρόοδος» (που στον τραπεζικό τομέα είχε ιδιαίτερη έξαρση) άλλαξαν τους στόχους των τραπεζών και τη μορφή της επιχειρηματικής πορείας τους προς την επίτευξή τους.

Νέες μορφές εργασιών, νέες τεχνικές, νέοι όροι λειτουργίας κλπ. αλλά και αξιοποίηση παράλληλων στη τράπεζα νέων δραστηριοτήτων με ιδιαίτερη έξαρση στον – κερδοσκοπικό – τομέα της χρηματιστηριακής διακίνησης των μετοχών της. Το προκύπτον τελικά καθαρό τραπεζικό λογιστικό κέρδος της βασικής τραπεζικής μονάδας, αποτυπώνεται στις υψηλές αμοιβές των διευθυντικών στελεχών της και στα ετήσια μερίσματα των μετόχων της.

Η παλιά τράπεζα ως επιχείρηση επεδίωκε και αυτή το κέρδος, αλλά η επιχειρηματική διαδρομή της διαγράφονταν με κρατικούς όρους και κρατική εποπτεία. Παράλληλα το Κράτος πρόνοιας και το Κράτος – επισφαλής – δανειολήπτης – ήσαν παρόντα σε κάθε τραπεζική βασική διαδικασία. Και τα δύο συστήματα παλιό και σύγχρονο, είχαν και έχουν ατέλειες και αδυναμίες. Η διαφορά όμως είναι ότι οι ατέλειες του παλιού συστήματος ενδεχομένως επιφέρουν στρεβλώσεις και προβλήματα στη λειτουργία της οικονομίας, ενώ αυτές του «σύγχρονου» συστήματος, ως αποδείχτηκε, δύνανται να αποτελέσουν και την αφορμή ανατροπής της οικονομικής τάξης με τελική συνέπεια τη δημιουργία οικονομικών κρίσεων!

Στη χώρα μας οι τράπεζες υπήρξαν προσεκτικές στις «σύγχρονες» τραπεζικές μεταλλάξεις. Επεσήμαναν εγκαίρως τις παγκόσμιες τεχνολογικές επιτεύξεις και άρχισαν ταχέως τον εξοπλισμό τους με τα νέα τεχνολογικά μέσα. Πρώτη η Εθνική εισήγαγε κατά καιρούς στον επιχειρηματικό χώρο, τον μηχανολογικό, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό με τους ανάλογους αυτοματισμούς. Πρώτη η Εθνική (1960) εγκατέστησε ηλεκτρονικό διερρευνητή, που ήταν αδύνατη η πλήρης αξιοποίησή του λόγω τεχνικών αδυναμιών του δικτύου του .. Κρατικού ΟΤΕ!!

Με την είσοδο της χώρας μας στην ΕΟΚ άρχισαν να υιοθετούνται ορισμένα μέτρα «εκσυγχρονισμού» αναγκαία κατά γενική παραδοχή, για τη βελτίωση της λειτουργίας των Τραπεζών, χωρίς όμως να θίγεται βασικά η δομή τους και οι γενικότεροι κυρίως κοινωνικοί στόχοι τους.

Στην περίοδο 1990–93 έγιναν ορισμένες προσπάθειες, για τεχνικές αποδεσμεύσεις από την επιρροή του κράτους. Από το 1993 εδραιώθηκε πάλι ως «εθνικός πυλώνας» κυρίως η Εθνική Τράπεζα με στόχο, όπως τότε διακηρύχθηκε, την ιδιαίτερη ενίσχυση της εγχώριας παραγωγικής προσπάθειας και τη δημιουργία αμυντικού εθνικού τοίχους προστασίας της οικονομίας της χώρας. Παράλληλα ενθαρρύνθηκε η περαιτέρω τεχνολογική ανάπτυξη ώστε οι οιοονεί κρατικές τράπεζες, να μην υστερούν στην συναλλακτική κυρίως κίνηση έναντι των σύγχρονων ξένων τραπεζών.

Τραπεζικές αλλαγές

Από το 1996 η κατάσταση άλλαξε. Η Εθνική τράπεζα, ο «εθνικός πυλώνας», όπως διακηρύχθηκε από τον τότε πρωθυπουργό «αποκρατικοποιήθηκε». Ελήφθησαν δευτερεύοντα κυρίως μέτρα απεξάρτησης από τις οικονομικές έναντι του κράτους υποχρεώσεις, αποφασίστηκε η κατάργηση διεθνών δικτύων που η δημιουργία τους ήταν συνδεδεμένη με την προσπάθεια συμπαράστασης στην ομογένεια κλπ. Η αναδιάρθρωση του μετοχολογίου της με την αύξηση του αριθμού των ξένων επενδυτών (από 7% σε 55%) έδινε την εντύπωση της διεθνοποίησης της Εθνικής, ωστόσο η όλη διαμόρφωση του μετοχολογίου της και η σχετική διασπορά των μετοχών της δεν έδωσε και δεν δίνει τη δυνατότητα η τυχόν πλειοψηφία των ξένων να διοικήσει την Τράπεζα.

Θα πρέπει ιδιαίτερα να επισημανθεί ότι οι - διορισμένες - Διοικήσεις υπήρξαν προσεκτικές και αρκετά συντηρητικές, με συνέπεια να προστατευθεί η Τράπεζα από την υιοθέτηση σύγχρονων επενδυτικών συνδυασμών (τοξικά χρηματοοικονομικά προϊόντα κλπ.) αυτών που ανέτρεψαν στη Δύση το τραπεζικό σύστημα και τελικά δημιούργησαν την οικονομική κρίση που σήμερα συνταράσσει κυρίως την ευρωζώνη και ιδιαίτερα τη χώρα μας.

Στη φιλολογία που αναπτύσσεται τελευταία για τη θέση και το μέλλον της Εθνικής Τράπεζας, διατυπώθηκαν ορισμένες απόψεις από ανθρώπους που συμμετέχουν στον σχεδιασμό του προγράμματος για την αναδιοργάνωση της νέας σύγχρονης Εθνικής Τράπεζας. Τόσο ο κεντρικός τραπεζίτης όσο και ο Υπουργός Οικονομικών επηρεασμένοι προφανώς από τον θεωρητικό εξοπλισμό τους (καθηγητές και οι δύο) και γνώστες των διεθνώς σημειούμενων τάσεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα, υιοθετούν αρχές και εκφράζουν απόψεις που (εφόσον αποδίδονται ορθώς στον τύπο) νομίζω ότι δεν αποκαλύπτουν επακριβώς την υφιστάμενη στη χώρα μας κατάσταση, και η τυχόν εφαρμογή των προτεινομένων απ' αυτούς μέτρων δεν θα αποδώσουν το αναμενόμενο και ποθούμενο από όλους μας θετικό αποτέλεσμα.

Συναφώς, και οι δυο ανωτέρω σε μία πρώτη γενική τοποθέτηση, δηλώνουν ότι τους ενδιαφέρει αποκλειστικά οι τράπεζες να είναι, αδιακρίτως εθνικότητας μετόχων «καλές» για να χρηματοδοτούν την οικονομία, Αμφότεροι δηλώνουν ξεκάθαρα ότι ο αφελληνισμός των τραπεζών μας δεν τους ενδιαφέρει (άλλωστε αυτή τη στιγμή οι ελληνικές τράπεζες σύμφωνα με τα λεχθέντα από τον κεντρικό τραπεζίτη ανήκουν κατά 50% στους ξένους) και για να ενισχύσει ο τελευταίος την άποψη του για την ιδιαίτερη αξία των ξένων τραπεζών προσθέτει ότι «εάν σήμερα οι τράπεζες ήταν «ξένα ονόματα» δεν θα είχαμε προβλήματα ρευστότητας κλπ» (Καθημερινή 11/4/13).

Παράλληλα ο Υπουργός των Οικονομικών αναφερόμενος στο ίδιο θέμα τονίζει ιδιαίτερα το ανώφελο της ύπαρξης κρατικού τραπεζικού πυλώνα λέγοντας ότι «η εμπειρία των κρατικών τραπεζών τη δεκαετία του 1980, δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική» (Καθημερινή 21/4/13).

Νομίζουμε ότι οι προρρηθείσες απόψεις, οι οποίες όπως φαίνεται αντανakλούν το θεωρητικό υπόβαθρο των εκφραστών τους και την πιστή αναπαραγωγή του υποδείγματος των ξένων τραπεζών (παρορώντας τα ολέθρια αποτελέσματα που προκάλεσαν οι τεχνικές αυτών σε παγκόσμιο επίπεδο) δεν είναι ορθές. Παρά την αναμφισβήτητα παγκοσμιοποιημένη φύση της σύγχρονης οικονομίας, η κατά περίπτωση λειτουργία και εν γένει πραγματικότητα της εκάστοτε εθνικής οικονομίας δεν πρέπει να παραγνωρίζεται. Υπό αυτό το πρίσμα θα πρέπει να ιδωθεί και η περίπτωση της Εθνικής, η πορεία της οποίας είναι και θα είναι άρρηκτα δεμένη με την πορεία της χώρας μας.

Η ιδιαιτερότητα της Εθνικής

Η Εθνική Τράπεζα δεν είναι ούτε ιδιωτική, ούτε κρατική! Είναι Εθνική. Είναι η τράπεζα που έχει από την αρχή της ίδρυσης της(1841) ως πρώτο και βασικό στόχο την προστασία και ενίσχυση του αδύναμου οικονομικά κράτους. Η Εθνική Τράπεζα λειτουργεί, όπως άλλωστε και όλες οι ελληνικές τράπεζες, με κανόνες και εποπτεύεται από το ελληνικό κράτος, αλλά οι επιχειρηματικοί στόχοι και η επιχειρηματική διαδρομή της είναι θέματα αποκλειστικά δικά της που η κάλυψή τους γίνεται χωρίς να παραβλέπεται ο εθνικός και κοινωνικός χαρακτήρας της δράσης της.

Κρατική παρέμβαση στη λειτουργία της Εθνικής δεν υπάρχει. Η διοίκηση (το management) ασκείται από το Δ.Σ. που η επιλογή των μελών του από τους μετόχους βασίζεται τυπικά στους όρους της σχετικής νομοθεσίας, η σύνθεση όμως του μετοχολογίου και η υφιστάμενη μεγάλη διασπορά των μετοχών της εξασφαλίζει την «ελληνικότητα» της τραπεζικής μονάδας. Παρά τις κοινοτικές παρεμβάσεις (3884/10) για διάσπαση των γραμμών άμυνας, το αποτέλεσμα μένει το ίδιο, γι' αυτό άλλωστε η τρόικα με μία πρωτότυπη προσπάθεια επιχειρεί παράνομα να διασπάσει αυτόν τον κλοιό παρέχοντας τη τεχνική δυνατότητα σε μια οργανωμένη πλειοψηφία (προφανώς ξένη) να αποκτήσει την Εθνική Τράπεζα .

Θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι η τρόικα υπερέβει σε εφευρετικότητα τον συνάδελφό τους Ι. Ορνστάϊν (1893) που ελάμβανε ανάλογα μέτρα! Ελπίζουμε ότι η σημερινή κυβέρνηση θα φανεί αντάξια της τότε κυβέρνησης Τρικούπη και θα αντιμετωπίσει επιτυχώς την απειλή!

Το πρόβλημα για τους «θεωρητικούς» εκσυγχρονιστές μας είναι γιατί

- α) «εθνικός πυλώνας» και όχι σύγχρονη ιδιωτική τράπεζα όπως αυτές οι παγκοσμίως δραστηριοποιημένες μεγάλες τραπεζικές μονάδες; και
- β) γιατί δεν προτιμάται μία σύγχρονη τράπεζα που με «ξενικό» μάλιστα όνομα θα έλυσε και το πρόβλημα της ρευστότητας;

Ιδού σαν απάντηση ορισμένες παρατηρήσεις που αναφέρονται σε δραστηριότητες της Εθνικής που λειτουργούσε ως εθνικός πυλώνας.

- Ποια ιδιωτική τράπεζα με το οποιοδήποτε ξενικό όνομα και την οποιαδήποτε μεγάλη οικονομική δύναμη (στην αρχή μάλιστα του βίου της) θα αναλάμβανε όπως η Εθνική να αποζημιώσει ιδιώτη για να λυθεί η πολιορκία της χώρας μας από τους άγγλους (παρκερικά 1850);
- Ποιά ιδιωτική τράπεζα, με τη συνηθισμένη επιχειρηματική της δραστηριότητα θα αναλάμβανε, όπως η Εθνική, να χρηματοδοτεί συνεχώς το κράτος εμπλεκόμενη σε μία πολυχρόνιο δανειοληπτική περιπέτεια με οικονομικές κρίσεις και πτωχεύσεις.
- Ποια τράπεζα θα τολμούσε να ενισχύσει οικονομικά εθνικά κινήματα και πολέμους μάλιστα με αβέβαιο νικηφόρο τέλος; Η Εθνική το έκανε όχι με δωρεές ή χορηγίες αλλά με κανονική χρηματοδότηση αγοράς δύο πολεμικών θωρηκτών πλοίων (Λήμνος και Κιλκίς) που συνετέλεσαν στη κυριαρχία του Αιγαίου και στη νίκη των βαλκανικών πολέμων.
- Στη διεξαγωγή μάλιστα των βαλκανικών πολέμων η Εθνική δεν «αρκέσθηκε» στη αγορά των δύο θωρηκτών. Χρηματοδότησε καλύπτουσα τις οικονομικές ανάγκες της πολεμικής Ελλάδας όχι μόνο στην περίοδο των βαλκανικών αλλά και σε όλη τη δεκαετία του 1910 που ως γνωστόν ο Α΄ παγκόσμιος πόλεμος είχε επεκταθεί - με πολλές περιπέτειες - και στην πατρίδα μας. (Νόμος ΓΧΜΒ/1910).
- Η μικρασιατική καταστροφή μπορεί να μην ήταν επιχειρηματικό θέμα για να αντιμετωπισθεί από Τράπεζα, το εθνικό όμως καθήκον της Εθνικής Τράπεζας απαιτούσε την άμεση αντιμετώπιση όχι μόνο των οικονομικών προβλημάτων αλλά ακόμα και του προσφυγικού οργανωτικού που μόνο η Εθνική ως οργανωμένη μεγάλη μονάδα μπορούσε να προσφέρει.(αντιμετώπιση προβλημάτων οργάνωσης και διακίνησης

προσφύγων αλλά και συμμετοχή σε ισχυρή οικονομική δανειοδότηση με μεγάλα δάνεια (Δάνειο ανταλλαξίμων, Προσφυγικό δάνειο)).

- Στην οικονομική κρίση 1929-32 η χρηματοπιστωτική (βραχυπρόθεσμη) πολιτική της τράπεζας δεν ήταν πολιτική κερδοσκοπικού οργανισμού ήταν πολιτική μίας εθνικής τράπεζας. Η αφαίρεση του εκδοτικού της προνομίου και της άσκησης της αγροτικής και κτηματικής πίστης δεν δημιούργησε αναστολές στο ίδρυμα από τη χαραγμένη από αιώνια εθνική πολιτική του. Ενεπλάκει στην ενίσχυση της πολεμικής βιομηχανίας μας εν όψει του πολέμου του 1940(Επιουργία, πυριτιδοποιείο καλυκοποιείο) χρηματοδότησε τον πόλεμο και ενίσχυσε την εθνική αντίσταση (ΕΟΧΑ) και φρόντισε για την επιβίωση του προσωπικού της όχι ως μία κοινή επιχείρηση αλλά ως εθνικό ίδρυμα.

- Χαρακτηριστικό δείγμα της ιδιαιτερότητας της Εθνικής Τράπεζας είναι και η σχέση τράπεζας και υπαλλήλων που ποτέ δεν ήταν οι ψυχρές σχέσεις μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου. Σε ποια ιδιωτική ξένη τράπεζα, οιοδήποτε μεγέθους υπήρξαν εργαζόμενοι που έθεσαν τα στήθη τους ενώπιον του εχθρού που απειλούσε να αφαιρέσει την περιουσία της τράπεζας; Μόνο στην Εθνική, στο διάστημα της κατοχής οι πεινασμένοι και ρακένδυτοι εργαζόμενοι όλοι από κοινού κατώτεροι και ανώτεροι βαθμολογικά, στάθηκαν απέναντι στους Γερμανούς αμυνόμενοι για την περιουσία της τράπεζας, την περιουσία του Έθνους (Μάχη χρεογράφων).

- Ένα ακόμα δείγμα αντιτραπεζικής αλλά άκρως εθνικής, δραστηριότητας της Εθνικής Τράπεζας ήταν η υλοποίηση του Ν.289/76 για τις ακριτικές περιοχές. Ποια τράπεζα θα αναλάμβανε ποτέ την υλοποίηση τέτοιου ζημιογόνου έργου που ακόμα πολλοί δεν έχουν αντιληφθεί την ιδιαίτερη για την πατρίδα μας σημασία του;

- Ποια τράπεζα θα αγνοούσε τα έκτακτα τεράστια κέρδη που της προσφέρθηκαν με την εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας 38/361/ΕΟΚ (συναλλαγματική κρίση); Η Εθνική ενισχύοντας την εθνική πολιτική δαπάνησε μεγάλα ποσά (δρχ. 24 δις)(τα οποία τελικά καλύφθηκαν από το κράτος) με τα οποία τότε επιτεύχθηκε ο στόχος.

- Οκτώ μεγάλες χρηματιστηριακές κρίσεις αντιμετώπισε επιτυχώς η μη σύγχρονη Εθνική αγνοώντας τα μεγάλα κέρδη που θα είχε εμπλεκόμενη και αυτή στα εύκολα κερδοφόρα χρηματιστηριακά παιγνίδια, γεγονός ασυγχώρητο για μια οποιαδήποτε - κοινή τράπεζα.

- Την ενδεικτική αυτή αναφορά των εθνικών παρεμβάσεων της Εθνικής Τράπεζας θα ήθελα να κλείσω με μία ίσως άγνωστη για τους πολλούς πληροφορία που αφορά τον ιδιαίτερο ρόλο που παίζει ως εθνικός πυλώνας η Εθνική Τράπεζα. Όταν στην πρόσφατη ιστορία έγινε προσπάθεια ώστε πακτωλός μαύρων ευρωπαϊκών κεφαλαίων να διαφύγουν μέσω της χώρας μας, το ελληνικό κράτος, με συμπαραστάτη την Εθνική Τράπεζα απέτρεψε, με απώλεια πάρα πολύ μεγάλων κερδών το ξέπλυμα τους ή την διέλευσή τους από τη χώρα μας!

Και δύο ιδιαίτερες παρατηρήσεις:

α. Ελέχθη ότι αν είχαμε «ξένες τράπεζες θα είχε λυθεί και το πρόβλημα της ρευστότητας. Δηλαδή εάν είχαμε στην αγορά μας καταστήματα των τραπεζών Flonia Bank, Roskilde Bank, Ehb Bank A/S, την NS Real ABN AMRO, Fortis, την Dexia Banque (τράπεζες Δανέζικες, Ολλανδικές και Βελγικές) και πολλές άλλες, σήμερα προβληματικές τράπεζες η κατάστασή μας από πλευράς ρευστότητας θα είχε λυθεί;

β. Ελέχθη ότι «η εμπειρία των κρατικών τραπεζών τη δεκαετία του 1980 δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική»! Η δεκαετία του 1980, - όπως και άλλες περίοδοι,- χαρακτηρίζεται από την εμπειρία των ιδιωτικών τραπεζών και όχι των κρατικών. Το σκάνδαλο Κοσκωτά με την ιδιωτική Τράπεζα Κρήτης έχει σφραγίσει την περίοδο αυτή, όπως και το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου (1999) έχει σφραγίσει την περίοδο της διακηρυγμένης από τον τότε πρωθυπουργό «αποκρατικοποίησης» των κρατικών τραπεζών.

Επενδυτική δραστηριότητα

Το άλλο σκέλος της εθνικής δραστηριότητας της Τράπεζας υπήρξε η επενδυτική προσπάθειά της για οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Το σύνολο σχεδόν των μεγάλων έργων που προωθήθηκαν τους δύο τελευταίους αιώνες στην πατρίδα μας οφείλεται

χρηματοδοτικά αποκλειστικά στην Εθνική Τράπεζα. Μεγάλα έργα όπως η διάνοιξη του Ισθμού της Κορίνθου, η αποξήρανση της Κωπαΐδος, η δημιουργία του σιδηροδρόμου της Πελοποννήσου (ΣΠΑΠ) και Θεσσαλίας, η Εταιρεία Υδάτων (Ούλεν), η Εταιρεία ηλεκτρικών σιδηροδρόμων, η Πάουερ, ο ΟΤΕ, η ανάπτυξη τεράστιου οδικού δικτύου, η εκμετάλλευση των ιαματικών λουτρών (Υπάτη, Καμένα Βούρλα, κλπ.) οι διερευνητικές εργασίες για πετρέλαιο (Θράκη - Ήπειρο), οι ξενοδοχειακές μονάδες με κορύφωμα το συγκρότημα του Αστέρα και πολλά άλλα πιο σύγχρονα έργα έχουν δημιουργηθεί με τη χρηματοδότηση της Εθνικής.

Η ανωτέρω αναφορά στα επενδυτικά έργα της Εθνικής αποτελεί ενδεικτικό δείγμα μιας μεγάλης αναπτυξιακής διείσδυσης της τράπεζας σε όλους τους βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας σε μια εποχή που για την ερειπωμένη μετά την επανάσταση χώρα, και το διαλυμένο Κράτος μετά τη συγκρότησή του δεν υπήρχε αξιόλογο επενδυτικό ενδιαφέρον από τρίτους επενδυτές. Με ένα τεράστιο δίκτυο σε όλη τη χώρα η Εθνική δημιούργησε τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, ατμοπλοϊκές, κτηματικές, μεταλλευτικές κλπ. κλπ. Ανέπτυξε δίκτυο στο εξωτερικό (ΗΠΑ, Καναδά, Ν. Αφρική, Αυστραλία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Γερμανία κλπ.) με βασικό στόχο την ενίσχυση των μεταναστών μας. Επιχείρησε τεχνική διείσδυση στη Μ. Ανατολή (χωρίς δυστυχώς επιτυχία). Με όλη αυτή την επιτυχή δραστηριότητα η Εθνική κατέστη μια από τις αξιόλογες τράπεζες της Ευρώπης, προσελκύουσα πλέον το ενδιαφέρον της ..εξαγοράς της από πολλούς ξένους!

Το ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών

Το ενδιαφέρον για την εξαγορά της Εθνικής από τους ξένους κεφαλαιούχους και τραπεζίτες μετά τη διαμόρφωση της σε μεγάλη «Εθνική Τράπεζα» υπήρξε ισχυρό, αλλά η αντίδραση του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου και η ευνοϊκή για την τράπεζα κοινή γνώμη απέτρεπαν την υλοποίηση σχεδίων αφελληνισμού. Πάρα τούτα οι ξένοι κεφαλαιούχοι σε δύσκολες οικονομικές περιόδους για το Ελληνικό Κράτος, έβρισκαν πάντοτε ευκαιρία για να ανακινήσουν το θέμα και τέτοιες ήταν οι περίοδοι των κρίσεων και πτώχεύσεων, αλλά η ελληνική αντίσταση ήταν πάντοτε αποδοτική.

Πολύ κοντά στην εξαγορά της Εθνικής έφθασαν οι δανειστές της χώρας στην περίοδο της 3ης πτώχευσης του Κράτους το 1893. Η ευκαιρία δόθηκε με την ανάληψη της Κυβέρνησης από ένα «γηραιό» εκ Τριφυλίας πολιτευτή τον Σ. Σωτηρόπουλο που είχε «σύγχρονες» για την εποχή του αλλά «ατυχείς» ιδία για τη χώρα, οικονομολογικές ιδέες. Η τότε τρόικα που τις προτάσεις της απόκτησης της Εθνικής τις περιέπλεκε ως συνήθως με άλλες εντυπωσιακές αλλά τελείως δευτερεύουσες προτάσεις, είχε πείσει σχεδόν τον «οικονομολόγο» Σωτηρόπουλο να προχωρήσει στην πώληση της Εθνικής στους δανειστές. Ο τελευταίος έφθασε σε σημείο ακόμα και να ευχαριστεί τους μεσολαβητές (Ι. Ορνστάϊν) τονίζοντας ότι οι προτάσεις τους «συνοψίζουν πιστά τις προθέσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης περί της λήψεως μέτρων προς ανόρθωσιν της οικονομικής κατάστασης της Ελλάδος ..». Ευτυχώς μετ' ολίγον ο Σωτηρόπουλος αποχώρησε από την πρωθυπουργία και τα νέα «βελτιωμένα» σχέδια των δανειστών που υποβλήθηκαν στον νέο Πρωθυπουργό Χαρ. Τρικούπη, σχέδια που χαρακτηρίστηκαν ως «εξόχως αόριστα», ταχέως απορρίφθηκαν.

Την μετέπειτα περίοδο και στις δύσκολες οικονομικές στιγμές στη χώρα μας πρωθυπουργός ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος που δεν ανέχονταν τυχοδιωκτικές θρασύτατες παρεμβάσεις μεσολαβητών και δανειστών για τράπεζες και δάνεια. Την αξία για το έθνος της Εθνικής Τράπεζας την γνώριζε πολύ καλά και πάντοτε την πρόσεχε ιδιαίτερα διακηρύττοντας «Για να κυβερνήσεις αυτή τη χώρα θα πρέπει να έχεις το ένα πόδι σου στο Στρατό και το άλλο στην Εθνική».

Σήμερα πολλά έχουν αλλάξει αλλά ουσία τόσο η δύναμη του Στρατού όσο και του κεφαλαίου (με διάφορες μορφές) εξακολουθεί να υπάρχει.

Ενθαρρυντικό για την τύχη της Εθνικής που αυτή την περίοδο «παίζεται» από σύγχρονους δανειστές είναι το γεγονός ότι Κυβέρνηση, Αντιπολίτευση και Διοίκηση της Εθνικής, γνωρίζουν πολύ καλά τη σημασία της ύπαρξης της Εθνικής και της λειτουργίας της ως «εθνικός» πυλώνας, και δίνουν με τον τρόπο τους τη μάχη της επιβίωσής της. Ας ελπίσουμε ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται θα καρποφορήσουν και όλα θα εξελιχθούν σύμφωνα με τα συμφέροντα της χώρας μας, όπως αυτά άλλωστε εξυπηρετούνται και από μια μη «αφελληνισμένη» Εθνική.

Γεώργιος Μίρκος

Επίτιμος Διοικητής της Εθνικής